

Sygn. akt IV CZ 102/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku T. S.
przy uczestnictwie J. B.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lutego 2015 r.,
zażalenia wnioskodawczyni
na postanowienie Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 30 września 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Z. postanowieniem z dnia 30 września 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Okręgowego w Z. z dnia 18 kwietnia 2014 r. jako niedopuszczalną.

W uzasadnieniu wskazał, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, która nie może być niższa niż 150.000 zł.

W apelacji wnioskodawczynie zaskarżyła postanowienie w przedmiocie podziału majątku w części i jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazała kwotę 68.699 zł - tj. różnicę między dopłatą zasądzoną przez Sąd a uznaną przez wnioskodawczynię, natomiast w skardze kasacyjnej zaskarżyła orzeczenie w całości, podając jako wartość przedmiotu zaskarżenia wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi.

Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie nie ma podstaw do odstąpienia od reguły, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie powinna przekraczać wartości udziału należącego do uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną.

Sąd ustalił wartość majątku wspólnego na kwotę 228.752 zł, zaś udział skarżącej w tym majątku na połowę tej wartości, a zatem kwotę 114.376 zł.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Sądu Okręgowego skarżąca wniosła o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami określona została w art. 519¹ § 1 k.p.c. i uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, która nie może być niższa niż 150.000 zł.

Wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość konkretnego interesu tj. roszczenia, żądania lub składnika majątkowego, którego dotyczy wniesiona skarga. Co do zasady w sprawach tych wartość przedmiotu zaskarżenia nie może

przekraczać wartości udziału należącego do skarżącego. Wyjątkowo, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału np. zarzucając, że dzielony majątek nie stanowi wspólności, albo gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków, albo rozliczenia nakładów w wysokości przekraczającej wartość udziału, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, Nr 1, poz. 11, z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, Nr 4, poz. 60).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowane jest już stanowisko, zgodnie z którym w sprawach o podział majątku (tzw. działowych), wartość przedmiotu zaskarżenia z reguły nie może przekraczać udziału należącego do uczestnika postępowania (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2014 r., I CZ 113/13, nie publ.). W sprawach tych oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego jest związane ściśle z wynikami postępowania i nie przesądza jej wartość samego przedmiotu podziału. Określa ją natomiast wartość przedmiotu kwestionowanego w skardze kasacyjnej rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Jeżeli zatem skarżący kwestionuje to orzeczenie w całości, to wartość przedmiotu zaskarżenia nie powinna przekraczać jego udziału w dzielonym majątku (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CSK 98/13, niepubl.).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że to właśnie wartość udziału spadkowego skarżącej, a nie wartość majątku wspólnego objęta postępowaniem, powinna decydować o ostatecznym ustaleniu przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej.

W związku z tym, że udział ten nie przekracza 150.000 zł (art. 519¹ § 2 i § 4 pkt 4 k.p.c.), istniały podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej wnioskodawczynie, jako niedopuszczalnej. Dlatego Sąd Najwyższy oddalił zażalenie wnioskodawczynie, jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).